

**URZĄD MIEJSKI WROCŁAWIA
BIURO ROZWOJU WROCŁAWIA**

**PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego
planu zagospodarowania przestrzennego
obszaru położonego w rejonie
Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa
we Wrocławiu**

opracowanie:

mgr inż. Magdalena Doniec

Wrocław, 2014 r.

SPIS TREŚCI:

I. PODSTAWA PRAWNA, CEL, ZAKRES I METODA OPRACOWANIA.....	3
II. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA.....	4
1. Charakterystyka środowiska	4
2. Stan i funkcjonowanie środowiska	8
3. Uwarunkowania ekofizjograficzne	16
III. ANALIZA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ORAZ PROJEKTU ZMIANY	17
1. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz ustalenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	17
2. Analiza rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych.....	19
IV. PRZEWIDYWANY WPŁYW REALIZACJI USTALEŃ PLANU ORAZ PROJEKTU ZMIANY MPZP NA ŚRODOWISKO.....	20
1. Przyjęte założenia	20
2. Wpływ ustaleń planu oraz projektu zmiany planu na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu	20
3. Oddziaływanie ustaleń planu na formy ochrony przyrody	22
4. Oddziaływanie MPZP poza obszarem opracowania	23
5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	23
6. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko przyrodnicze.....	23
V. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI MIEJSCOWEGO PLANU ORAZ PROJEKTU ZMIANY	25
VI. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ PROJEKTU ZMIANY	25
VII. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.....	26
VIII. INFORMACJE O CELACH OCHRONY ŚRODOWISKA I POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	27
IX. STRESZCZENIE.....	29

I. PODSTAWA PRAWNA, CEL, ZAKRES I METODA OPRACOWANIA

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z dnia 2013 r., poz. 1235), która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Zgodnie z art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2012 r., poz. 647 z późn. zm.) prognozę oddziaływania na środowisko sporządza organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP).

Prognoza obejmuje obszar obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (uchwała nr XLVII/1151/13 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 11 lipca 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa we Wrocławiu) oraz obszar objęty projektem zmiany MPZP (zgodnie z uchwałą nr LIII/1334/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 23 stycznia 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa we Wrocławiu) wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń planu i zmiany planu.

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków (zarówno negatywnych, jak i pozytywnych), jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu oraz realizacji ustaleń planu i projektu zmiany planu na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami.

W opracowaniu przedstawiono analizę stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów, odporności na degradację i zdolności do regeneracji wynikających z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym. Ponadto prognoza ocenia rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i inne ustalenia zawarte w planie i projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska oraz ochrony różnorodności biologicznej. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń zmiany MPZP.

Na potrzeby niniejszego opracowania wykorzystano następujące materiały:

- Projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa we Wrocławiu, Biuro Rozwoju Wrocławia 2014;
- Uchwała nr XLVII/1151/13 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 11 lipca 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa we Wrocławiu;
- Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa we Wrocławiu, Wrocław 2013;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa we Wrocławiu, Wrocław 2012;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św.

- Józefa we Wrocławiu, Wrocław 2014;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia przyjęte uchwałą Nr LIV/3249/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 6 lipca 2006 roku wraz ze zmianą przyjętą uchwałą Nr L/1467/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 maja 2010 roku, BRW, Wrocław 2006.

II. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Charakterystyka środowiska

Położenie geograficzne i administracyjne

Pod względem fizyczno – geograficznym obszar opracowania położony jest w dolinie Odry, w obrębie makroregionu Nizina Śląska, w granicach mezoregionu Pradolina Wrocławska. Pod względem administracyjnym teren MPZP położony jest w centralnej części Wrocławia, w obrębie dawnej dzielnicy Stare Miasto, w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa. Według podziału geodezyjnego obszar opracowania znajduje się w obrębie Plac Grunwaldzki, arkusz map AM36, działki ewidencyjne nr 12 i 25.

Według Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia teren MPZP położony jest w zespole urbanistycznym kulturowym Ostrów Tumski.

Rzeźba terenu, budowa geologiczna i warunki geotechniczne

Obszar opracowania położony jest w historycznej części miasta, która ulegała silnym przekształceniom antropogenicznym. Związane to było z osadnictwem od wczesnego średniowiecza do czasów współczesnych. Przekształcenia rzeźby miały na celu dogodne użytkowanie zabudowy i obronę obszarów zabudowanych przed zalaniem przez Odrę. Znaczna miąższość tzw. warstw kulturowych, dochodząca do 6 m ppt., jest wynikiem nawarstwiania się w okresie historycznym kolejnych faz zabudowy tego terenu. Naturalna rzeźba dolinna z łachą rzeczną (odsypem piaszkowym), który pierwotnie zajmowało osadnictwo została całkowicie przekształcona na skutek nadsypania i umocnienia brzegów rzeki. W wieku XIX Ostrów Tumski stracił charakter wyspy na skutek zasypania jednej z odnóg rzeki. Przez obszar opracowania przebiega kopalne koryto rzeki.

Obszar opracowania zbudowany jest z utworów pochodzenia rzeczno-głazowego z dodatkiem gruzu. Są to piaski drobne i średnie, holocenijskie terasy zalewowej, podścielane przez gliny piaszczyste, zwałowe. Warstwa kulturowa do głębokości 6 m ppt to grunt zbudowany głównie z gruzu ceglanego przemieszanego z piaskiem i żwirem rzeczno-głazowym. Pod zespołem zabytkowym Ostrowa Tumskiego znajdują się także namuły rzeczne.

Grunty znajdujące się na obszarze planu są przydatne do posadowienia zabudowy. Są to utwory o średniej nośności a w przypadku występowania namulów słabej. Na głębokości 4-6 m ppt występują utwory piaszczyste – żwirowe, których nośność określono na 2,0 kG/cm². Znaczna miąższość warstw kulturowych sprawia, że przed realizacją inwestycji budowlanej konieczna jest wymiana gruntów i posadawianie zabudowy bezpośrednio na utworach piaszczysto – żwirowych.

Topoklimat

Klimat Wrocławia

Wrocław znajduje się we „wrocławsko-opolskim obszarze ciepła”, a klimat miasta jest wypadkową położenia geograficznego oraz czynników antropogenicznych, modyfikujących podstawowe parametry pogodowe. Dominantą w krajobrazie Wrocławia jest rzeka Odra z odnogami, kanałami, starorzeczami i rozlewiskami. Położenie w dolinie rzeki powoduje, że na obszarze miasta występuje specyficzny mezoklimat, charakteryzujący się częstymi warunkami inwersyjnymi, zamgleniami i podwyższonymi wartościami wilgotnościowymi. Dodatkowo, wpływ na miasto ma bliskość masywu Sudetów co objawia się wzmożonym występo-

waniem silnych wiatrów o charakterze fenowym, występujących po zawietrznej stronie gór (średnio 71 dni w roku z silnym wiatrem). Położenie Wrocławia na Nizinie Śląskiej w południowo-zachodniej części Polski powoduje, że obszar miasta charakteryzuje się jednym z najniższych wartości kontynentalizmu klimatu w kraju (19,2 °C). Klimat Wrocławia jest głównie kształtowany przez wilgotne masy powietrza znad Oceanu Atlantyckiego przy małym udziale mas powietrza kontynentalnego.

Wrocław należy do obszarów najcieplejszych w Polsce. Średnia roczna temperatura powietrza w latach 1981-2000 wynosiła 9,0 °C, zaś w latach 2001-2007 9,3 °C, miesiącem najzimniejszym jest styczeń, a najcieplejszym lipiec. Okres wegetacyjny trwa ponad 226 dni. Opady atmosferyczne występują w ciągu 167 dni w roku, zaś średnia suma roczna opadu z okresu 1901-2000 wynosi 583 mm, przy czym 66% rocznej sumy opadów, przypada na okres letni (kwiecień – wrzesień).

Geograficzne położenie na Nizinie Śląskiej sprawia, że dominującymi kierunkami wiatrów są wiatry z sektora zachodniego (WNW-W-WSW) – 28,8% i południowego (SSE-S-SSW) 19,5%, przy czym kierunki zachodnie przeważają w lecie i na wiosnę, a częstotliwość wiatru z kierunków południowych rośnie jesienią i zimą. Najrzadziej występuje wiatr z kierunku NNE (2,9%) i NE (3,0%).

Zagospodarowanie przestrzenne i stopień urbanizacji miasta mają duży wpływ na mezoklimat miejski, głównie na dystrybucję ciepła, zanieczyszczenie powietrza, opady atmosferyczne a nawet cyrkulację lokalną. Obszary zabudowane wpływają na pojemność i przewodnictwo cieplne, magazynując energię słoneczną, ograniczają infiltrację wód opadowych, modyfikują przepływ powietrza i wymianę ciepła. Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych zaburza bilans promieniowania. Wszystko to powoduje, że Wrocław został zaliczony do grupy terenów o bioklimacie terenów zurbanizowanych o cechach obciążających organizm ludzki.

Osobnym zagadnieniem jest występowanie na terenie miasta obszaru miejskiej wyspy ciepła (mwc), czyli wzrostu temperatury na obszarze miejskim, silnie zurbanizowanym w stosunku do terenów peryferyjnych. Największe wartości mwc osiąga podczas bezchmurnych i bezwietrznych letnich warunków pogodowych w okresie nocnym. Średnie natężenie mwc dla centrum miasta wynosi 1,0°C, dla zabudowy wysokiej 0,7°C, dla zabudowy willowej 0,3°C. Natężenie mwc zależy od cyrkulacji i może dochodzić nawet do 9,0°C w sytuacjach ekstremalnych. Obserwuje się także zjawisko jeziora chłodu w godzinach porannych, tuż po wschodzie słońca, lub związanego z adwekcją świeżej masy powietrza. Zjawisko jest wynikiem wolniejszego nagrzewania się powierzchni w obrębie zabudowy ścisłej lub wolniejszą wymianą mas powietrza w trakcie zmiany cyrkulacji.

Warunki klimatyczne na obszarze MPZP

Bezpośredni wpływ na topoklimat obszaru opracowania wywiera znajdująca się w sąsiedztwie Odra, która osiąga szerokość do 150 m. Rozległa tafla wody stanowi powierzchnię, z której odbywa się zwiększone parowanie i jest silnie kontrastowa termicznie w stosunku do otaczającej zabudowy. Sprzyja to powstawaniu lokalnej cyrkulacji powietrza związanej ze zróżnicowanym przewodnictwem cieplnym powierzchni wody i terenów utwardzonych, zwłaszcza w czasie pogody wyżowej w lecie (ciepłe, słoneczne dni). Efektem takich warunków termicznych może być występowanie bryz, a co za tym idzie zwiększonej prędkości wiatru. Sąsiedztwo wody przyczynia się ponadto do podwyższenia wilgotności powietrza, większej ilości zamglenia, zwłaszcza w okresie zimowym, oraz do złagodzenia wahań temperatury. Dominujące kierunki wiatru związane są z przebiegiem koryta rzeki. Obecność ścisłej zabudowy na Placu Katedralnym, o dużej wysokości, tworzącej tunele ulicowe (np. ul. Katedralna), powoduje wymuszanie przepływu powietrza oraz wytworzenie lokalnych warunków hiperwentylacji jak przy zabudowie blokowej. Położenie w dolinie rzeki stwarza także możliwość występowania inwersji temperatury. Ogólnie topoklimat obszaru opracowania jest mało korzystny dla stałego zamieszkiwania.

Stosunki wodne

Na obszarze opracowania MPZP brak jest wód powierzchniowych. Teren planu położony jest w pobliżu koryta rzeki Odry. Pomimo bezpośredniego sąsiedztwa koryta rzeki Odry wody gruntowe występują stosunkowo głęboko, bo na 4-7 m ppt. z możliwością wahań zwierciadła do 1 m.

Obszar opracowania położony jest w zasięgu GZWP nr 320 Pradolina Odry. Jest to zbiornik pradolinny ulokowany w utworach czwartorzędowych o miąższości od 5 do 15 m, miejscami do 20 m. Poziomy wodonośne zlokalizowane są w obrębie utworów piaszczystych holoceniowych i plejstoceniowych. Zasilanie warstw wodonośnych następuje przez ciągły drenaż wód podziemnych, wód rzeki Odry oraz infiltrację wód opadowych. Zasoby odnawialne poziomu wodonośnego wynoszą 24093 m³/d, co stanowi 10% zasobów dyspozycyjnych. Powierzchnia całego zbiornika wynosi około 500 km², średnia głębokość kształtuje się na poziomie 12 m, natomiast jego wydajność określona została na 5,79 dm³/s/km².

Na obszarze opracowania czwartorzędowy poziom wodonośny użytkowy osiąga głębokość 5-10 m. Nie jest on izolowany utworami nieprzepuszczalnymi i tym samym narażony jest na zanieczyszczenie od powierzchni. Wody podziemne mają kontakt hydrauliczny z wodami Odry, co wpływa na ich czystość i wahania. W zasięgu obszaru objętego planem występuje także trzeciorzędowy poziom wodonośny o miąższości około 10 m. Zalega on na głębokości, co najmniej 40 m ppt. i jest izolowany od powierzchni warstwami utworów nieprzepuszczalnych.

Omawiany teren nie znajduje się w zasięgu stref ochronnych ujęć wodnych, nie został dotknięty powodzią w 1997 roku i nie jest położony w obszarze przeprowadzenia wód powodziowych.

Gleby, szata roślinna i świat zwierzęcy

Gleby

Zgodnie z geobotanicznym podziałem Śląska, omawiany obszar należy do prowincji Niżowo-Wyżynnej, dział Bałtycki, poddział Pas Kotlin Podgórskich, kraina Kotlina Śląska, okręg Nizina Śląska, podokręg Dolina Odry.

Według „Fizjografii ogólnej dla m. Wrocławia” gleby na obszarze opracowania są nieklasyfikowane ze względu na przekształcenia antropogeniczne oraz obecność zabudowy. Tereny zieleni miejskiej znajdują się na glebach urbanoziemnych, z dużym udziałem gruzu w obrębie tzw. warstw kulturowych.

Szata roślinna i świat zwierzęcy

Na obszarze opracowania ekofizjograficznego występują zieleńce z zielenią urządzoną, zieleń nieurządzona oraz zieleń wysoka. Skupiska drzew położone są wokół skweru przy Pl. Katedralnym oraz w otoczeniu budynków kurii. Pojedyncze drzewa znajdują się przy murach katedry.

W wyniku inwentaryzacji dendrologicznej ważniejszych okazów, określono następujące gatunki drzew i krzewów znajdujących na obszarze opracowania ekofizjograficznego i w jego otoczeniu: bez czarny (*Sambucus nigra*) – krzew, cyprysik Lawsona (*Chamaecyparis lawsoniana*), dąb czerwony (*Quercus rubra*), grab pospolity (*Carpinus betulus*), jałowiec pośredni (*Juniperus media* 'Old Gold'), kasztan jadalny (*Castanea sativa*), katalpa zwyczajna (*Catalpa bignonioides*), klon Jawor (*Acer pseudoplatanus*), klon pospolity (*Acer platanoides*), kolcowój zwyczajny (*Lycium barbarum*) – krzew, lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), lipa holenderska (*Tilia europea*), modrzew europejska (*Larix decidua*), platan klonolistny (*Platanus acerifolia*), robinia biała (*Robinia pseudoacacia*), suchodrzew zwyczajna (*Lonicera xylosteum*) – krzew, sumak octowiec (*Rhus typhina*) – krzew lub małe drzewo, śnieguliczka biała (*Symphoricarpos albus*) – krzew, świerk pospolity (*Picea abies*), świerk kłujący (*Picea pungens*), tawuła drobna „Dart's Red” (*Spiraea x bumalda*) – krzew, tawuła japońska „Little Princess” (*Spiraea japonica* Little Princess) – krzew, tawuła japońska berberys Thunberga odmiana purpurowa – krzew, wierzba biała odm. płacząca (*Salix alba* „Tristis”), żywotnik olbrzymi (*Thuja plicata*), żywotnik wschodni (*Thuja orientalis*), żywotnik zachodni (*Thuja occidentalis*).

Na skwerze na Pl. Katedralnym znajduje się pomnik przyrody: platan klonolistny (*Platanus aceriflora*). Drzewo ma 150 lat a jego podstawowe parametry to: wysokość 33 m, rozpiętość korony 30 m, obwód pnia 495 cm. Stan zdrowotny platana można określić jako dobry. Pień jest zdrowy a korona dobrze ukształtowana i prawidłowo rozwinięta. Platan objęto ochroną na podstawie decyzji nr 28/80 RMW z dnia 11.12.1980 roku.

Obszar objęty planem znajduje się w obrębie centrum miasta, ale jednocześnie w dolinie dużej rzeki. Wzdłuż Odry odbywa się migracja zwierząt w obszary centralne miasta. Dotyczy to głównie ptaków, ale także drobnych ssaków, ryb. Korytarz ekologiczny doliny Odry stanowi trasę migracji wielu zwierząt, choć część z nich pojawia się przypadkowo lub incydentalnie w mieście. Włączenie w granice administracyjne Wrocławia terenów otwartych, rolniczo - leśnych spowodowało pojawianie się czasami w centrum miasta zwierząt dzikich np. sarny, którą obserwowano kiedyś w okolicach Ogrodu Botanicznego.

Budynki zabytkowe Ostrowa Tumskiego są siedliskiem dla kilku specyficznych grup zwierząt. Niewątpliwie najciekawsza są ptaki, które zakładają swoje gniazda na wysokich budynkach. Należą do nich pustułki, jerzyki a nawet sokoły. W terenach zurbanizowanych licznie występują także wrony i gawrony zasiedlające centrum miasta. Interesującą grupę zwierząt stanowią nietoperze. Na obszarze opracowania obserwuje się zarówno gatunki często występujące w miastach – mroczek późny, nocek rudy, gacek brunatny, ale także rzadkie nocki *Natterera* i nocki wąsatki, a w okolicach katedry, głównie jesienią, latają mroczki posrebrzane (gatunek górski figurujący w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt).

Na Odrze w okolicach Ostrowa Tumskiego obserwuje się zimujące łabędzie nieme, krzyżówki, mewy śmieszki, gawrony. Koryto rzeki Odry obudowane murami stało się miejscem gniazdowania jaskółki brzegówki, która zakłada swoje gniazda w wylotach drenów metalowych, w murze nadodrzańskim. Inne zwierzęta występujące na terenie opracowania to: kuna domowa – gatunek łatwo przystosowujący się do warunków miejskich, jeż wschodni, który występuje licznie w parkach i ogrodach czy sierpówka (drobny gołąb zwany także cukrówką lub synogarlicą turecką).

Istniejące zagospodarowanie, zasoby surowców naturalnych i krajobraz naturalny oraz walory środowiskowe

Na obszarze opracowania brak jest udokumentowanych zasobów surowców mineralnych. Krajobraz naturalny się nie zachował. Obszar objęty planem znajduje się w najstarszej historycznie części miasta w pobliżu budowli zabytkowych o wysokich walorach konserwatorskich i krajobrazowych. Układ urbanistyczny Ostrowa Tumskiego nawiązuje do założeń wczesnośredniowiecznych i jako taki podlega ochronie konserwatorskiej i archeologicznej.

Niestety po II wojnie światowej nie odtworzono całkowicie zabudowy przedwojennej, zaś na obszarze objętym planem wprowadzono zabudowę, która nie harmonizowała z zabytkowym otoczeniem i obniżała walory krajobrazowe i atrakcyjność turystyczną okolic katedry (budynek ZOZ). Był to element zupełnie obcy architektonicznie zarówno w sferze tworzywa jak i układu czy gabarytów, który na przełomie 2008 i 2009 został zburzony. Obecnie obszar MPZP stanowi głównie zieleń nieurzadzona, obecnie przekształcana poprzez prace budowlane.

Elementy przyrodnicze na obszarze opracowania ekofizjograficznego stanowi zieleń urządzona w postaci skwerów i zieleńców z drzewami. Zieleń ma duże znaczenie w krajobrazie, tworzy nastrój spokoju i wyjątkowości miejsca, podnosi prestiż historycznego centrum miasta. Jedno z drzew – platan – objęte jest ochrona pomnikową a kilka innych jest bardzo wartościowych i atrakcyjnych estetycznie.

W granicach obszaru opracowania nie występują tereny objęte ochroną zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody, jednak walorem tego obszaru jest zieleń oraz rzeka Odra, przepływająca w pobliżu. Nie do przecenienia jest funkcja doliny Odry, jako korytarza ekologicznego w skali regionu. Ze względu na dość intensywną zabudowę miejską po obu stronach Odry, jej funkcja jest na tym odcinku nieco ograniczona, natomiast tereny zieleni towa-

rzyszające zabudowie i Ogród Botaniczny pełnią ważną funkcję wspierającą korytarza ekologicznego doliny Odry.

Natomiast cały Ostrów Tumski charakteryzuje się bardzo dużymi walorami zabytkowego krajobrazu miejskiego. Ostrów Tumski wraz z całym obszarem Starówki objęty jest ochroną w oparciu o Ustawę o ochronie dóbr kultury i o muzeach - Zarządzeniem Prezydenta RP z dnia 8 września 1994 r. uznany został za pomnik historii „Wrocław – zespół historycznego centrum”. Celem ochrony jest zachowanie wartości urbanistycznych i niematerialnych obszaru miasta średniowiecznego. Obszar uznany za pomnik historii jest najstarszym średniowiecznym zespołem osadniczym na wyspach, będącym w XIII w. jednym z większych miast Europy i jednym z największych w Polsce. Ponadto większość obiektów na tym obszarze uznana jest za obiekty zabytkowe.

2. Stan i funkcjonowanie środowiska

Powietrze atmosferyczne

Standardy jakości powietrza atmosferycznego

Analizę jakości powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie badań, wykonanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu w ramach systemu monitoringu powietrza na Dolnym Śląsku. W tab. 1 przedstawiono dopuszczalne wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. (Dz. U. poz. 1031) przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 1. Wartości dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu, określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r., ze względu na ochronę zdrowia ludzi.

nazwa substancji	okres uśredniania wyników pomiarów	poziom dopuszczalny substancji w powietrzu [µg/m ³]	margines tolerancji [%] ----- [µg/m ³]				
			2010	2011	2012	2013	2014
Benzen	rok kalendarzowy	5 ^{c)}	-	-	-	-	-
Dwutlenek azotu	jedna godzina	200 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy	40 ^{c)}	-	-	-	-	-
Tlenki azotu ^{d)}	rok kalendarzowy	30 ^{e)}	-	-	-	-	-
Dwutlenek siarki	jedna godzina	350 ^{c)}	-	-	-	-	-
	24 godziny	125 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy i pora zimowa (okres od 01 X do 31 III)	20 ^{e)}	-	-	-	-	-
Ołów ^{f)}	rok kalendarzowy	0,5 ^{c)}	-	-	-	-	-
Pył zawieszony PM 2,5 ^{g)}	rok kalendarzowy	25 ^{c), j)}	4	3	2	1	1
		20 ^{c), k)}	-	-	-	-	-
Pył zawieszony PM 10 ^{h)}	24 godziny	50 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy	40 ^{c)}	-	-	-	-	-
Tlenek węgla	osiem godzin ⁱ⁾	10.000 ^{c), j)}	-	-	-	-	-

c) Poziom dopuszczalny ze względu na ochronę zdrowia ludzi; d) Suma dwutlenku azotu i tlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu; e) Poziom dopuszczalny ze względu na ochronę roślin; f) Suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10; g) Stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 2,5 µm (PM2,5) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne; h) Stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 10 µm (PM10) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne; i) Maksymalna średnia ośmiogodzinna, spośród średnich kroczących, obliczanych co godzinę z ośmiu średnich jednogodzinnych w ciągu doby. Każdą tak obliczoną średnią ośmiogodzinną przypisuje się dobie, w której się ona kończy; pierwszym okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 1700 dnia poprzedniego do godziny 100 danego dnia; ostatnim okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 1600 do 2400 tego dnia czasu środkowoeuropejskiego CET; j) Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszzonego PM2,5 do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2015 r. (faza I); k) Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszzonego PM2,5 do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 r. (faza II).

Jakość powietrza atmosferycznego we Wrocławiu

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
obszaru położonego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa we Wrocławiu

W tabeli 2 podano wyniki pomiarów prowadzonych we Wrocławiu, w latach 2005-2011, na stacjach pomiarowych stałych: a – ul. Wierzbowa, b – ul. Ukryta, c – pl. Grunwaldzki, d – al. Wiśniowa, e – Wybrzeże J. Conrada-Korzeniowskiego.

W tabeli 3 przedstawiono wyniki pomiarów stężenia metali ciężkich i benzo(a)pirenu przeprowadzonych w latach 2005 – 2011 w punktach pomiarowych: a – ul. Wierzbowa, b – al. Wiśniowa, c – Wybrzeże J. Conrada-Korzeniowskiego.

Tab.2. Wyniki pomiarów zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

substancja	rok	pomiar stacji monitoringowych														
		średnia roczna					średnia – sezon grzewczy					średnia – sezon pozagrzewczy				
		a	b	c	d	e	a	b	c	d	e	a	b	c	d	e
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
dwutlenek siarki	2011	-	-	-	6,0	7,0	-	-	-	9,0	10,0	-	-	-	3,0	4,0
	2010	-	-	-	6,0	6,0	-	-	-	10,0	9,0	-	-	-	3,0	4,0
	2009	-	-	-	-	7,6	-	-	-	-	12,1	-	-	-	-	3,5
	2008	-	-	-	6,6	10,7*	-	-	-	8,4	15,6*	-	-	-	4,9	6,7*
	2007	-	-	-	7,7	6,7	-	-	-	10,4	8,3	-	-	-	5,3	5,6
	2006	2,8	-	-	12,9	10,9	4,9	-	-	18,4	16,1	0,7	-	-	7,4	5,7
	2005	2,4	7,5	-	10,7	7,0	3,9	11,8	-	13,7	10,8	0,9	3,6	-	7,8	3,8
dwutlenek azotu	2011	-	-	-	64,0	32,0	-	-	-	65,0	39,0	-	-	-	64,0	26,0
	2010	-	-	-	70,0*	29,0*	-	-	-	70,0*	36,0*	-	-	-	70,0*	24,0*
	2009	-	-	-	-	28,1	-	-	-	-	30,7	-	-	-	-	25,4
	2008	-	-	-	63,5	26,8	-	-	-	59,1	29,1	-	-	-	68,3	24,4
	2007	-	-	-	60,9	25,9	-	-	-	58,8	27,7	-	-	-	63,3	24,1
	2006	23,1	-	-	69,1	31,6	25,9	-	-	70,3	36,7	20,2	-	-	67,9	26,3
	2005	24,7	41,4	-	67,5	27,9	29,5	43,1	-	66,5	31,6	20,3	39,8	-	68,7	24,7
pył zawieszony PM 10	2011	-	-	-	53,0	-	-	-	-	68,0	-	-	-	-	38,0	-
	2010	48,0	-	-	62,0	-	68,0	-	-	79,0	-	36,0	-	-	44,0	-
	2009	41,2	-	-	-	-	48,1	-	-	-	-	31,7	-	-	-	-
	2008	34,9	-	-	35,4	15,2*	41,6	-	-	39,6	19,3*	29,0	-	-	30,7	11,0*
	2007	34,3	-	-	35,2	18,6	38,3	-	-	39,6	21,2	30,5	-	-	30,7	14,7
	2006	47,0	-	-	44,2	26,5	58,8	-	-	54,1	31,7	34,6	-	-	34,0	15,9
	2005	40,3	-	-	39,3	-	48,2	-	-	44,7	-	32,8	-	-	33,8	-
tlenek węgla	2011	-	-	-	644,0	412,0*	-	-	-	808,0	526,0*	-	-	-	498,0	232,0*
	2010	-	-	-	681,0	392,0*	-	-	-	826,0	552,0*	-	-	-	571,0	249,0*
	2009	-	-	-	-	427,0	-	-	-	-	569,0	-	-	-	-	294,0
	2008	-	-	-	805,0	395,0	-	-	-	933,0	513,0	-	-	-	6800	282,0
	2007	-	-	-	814,3	374,9	-	-	-	926,7	474,0	-	-	-	653,4	273,6
	2006	-	-	-	896,3	415,2	-	-	-	1130,7	579,0	-	-	-	658,0	247,5
	2005	-	-	-	925,3	374,9	-	-	-	1081,4	471,5	-	-	-	751,1	290,8
benzen	2011	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2010	-	-	-	-	1,0*	-	-	-	-	2,3*	-	-	-	-	0,6*
	2009	2,8	-	-	-	1,9	4,5	-	-	-	3,3	1,2	-	-	-	0,8
	2008	1,9*	-	-	-	0,9	2,8*	-	-	-	1,5	1,1*	-	-	-	0,4
	2007	2,0*	-	-	-	1,2	2,4	-	-	-	1,4	1,2	-	-	-	0,7
	2006	1,6	-	-	-	1,4	2,2	-	-	-	2,3	0,8	-	-	-	0,5
	2005	2,0*	-	-	-	-	3,3	-	-	-	-	0,9	-	-	-	-
ozon	2011	-	-	-	-	46,0	-	-	-	-	30,0	-	-	-	-	59,0
	2010	-	-	-	-	44,0	-	-	-	-	33,0	-	-	-	-	52,0
	2009	-	-	-	-	40,0	-	-	-	-	25,0	-	-	-	-	53,0
	2008	-	-	-	-	45,1	-	-	-	-	31,2	-	-	-	-	58,6
	2007	-	-	-	-	44,4	-	-	-	-	29,5	-	-	-	-	57,8
	2006	-	-	-	-	47,7	-	-	-	-	29,6	-	-	-	-	64,4
	2005	-	-	-	-	43,1	-	-	-	-	29,6	-	-	-	-	55,6

* - wartości obliczone na podstawie niepełnej serii pomiarowej;

- przekroczenia wartości kryterialnych;

Tab. 3. Wyniki pomiarów stężenia metali ciężkich i benzo(a)pirenu we Wrocławiu w latach 2005 – 2011

substancja	rok	pomiar stacji monitoringowych								
		średnia roczna			średnia – sezon grzewczy			średnia – sezon pozagrzewczy		
		a	b	c	a	b	c	a	b	c
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	2011	-	-	0,010*	-	-	0,010*	-	-	0,010*
	2010	0,030*	-	-	0,040*	-	-	0,020*	-	-
	2009	0,031*	-	-	0,042*	-	-	0,016*	-	-
	2008	0,032	0,026*	0,013*	0,043	0,032*	0,018*	0,023	0,019*	0,009*
	2007	0,027	0,017*	0,017	0,036	0,022	0,020	0,017	0,012	0,014
	2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
obszaru położonego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa we Wrocławiu

	2006	-	0,026*	0,019	-	0,035	0,025	-	0,017	0,011
	2005	0,032	0,022*	0,012*	0,045	0,028	0,017	0,019	0,016	0,008
arsen [ng/m ³]	2011	-	-	1,5*	-	-	1,1*	-	-	1,7*
	2010	2,6*	-	-	3,1*	-	-	2,2*	-	-
	2009	3,0*	-	-	3,7*	-	-	2,1*	-	-
	2008	2,3	2,4*	-	3,3	3,0*	-	1,6	1,8*	-
	2007	2,5	1,4*	-	2,9	1,8	-	2,0	1,0	-
	2006	4,4	3,2*	-	5,6	4,4	-	3,1	1,9	-
	2005	2,8	1,9*	-	4,0	2,1	-	1,6	1,7	-
nikiel [ng/m ³]	2011	-	-	1,0*	-	-	0,9*	-	-	1,0*
	2010	2,1*	-	-	2,3*	-	-	2,0*	-	-
	2009	1,5*	-	-	1,5*	-	-	1,5*	-	-
	2008	1,8	2,0*	3,7*	2,1	2,3*	3,8*	1,5	1,6*	3,7*
	2007	2,3	1,8*	8,6	2,3	2,2	5,6	2,2	1,4	12,5
	2006	3,0	4,9*	7,8	2,9	3,5	11,1	3,0	6,4	3,2
	2005	1,8	2,1*	-	1,7	1,9	-	1,9	2,3	-
kadm [ng/m ³]	2011	-	-	0,3*	-	-	0,5*	-	-	0,2*
	2010	0,8*	-	-	1,3*	-	-	0,5*	-	-
	2009	0,7*	-	-	0,9*	-	-	0,4*	-	-
	2008	0,7	0,6*	0,3*	1,2	0,8*	0,4*	0,4	0,3*	0,3*
	2007	0,6	0,6*	0,4	0,8	0,7	0,5	0,5	0,5	0,2
	2006	0,9	0,6*	0,6	1,2	0,7	0,7	0,5	0,4	0,5
	2005	0,9	0,6*	0,7*	1,2	0,7	0,9	0,6	0,5	0,5
benzo(a)piren [ng/m ³]	2011	-	-	7,9*	-	-	9,4*	-	-	0,8*
	2010	4,3*	-	-	10,6*	-	-	0,9*	-	-
	2009	5,0	-	-	7,5	-	-	0,7	-	-
	2008	3,1	-	-	5,4	-	-	0,8	-	-
	2007	3,0	-	-	4,7	-	-	0,7	-	-
	2006	4,3	-	-	7,5	-	-	0,6	-	-
	2005	3,6	-	-	6,2	-	-	0,8	-	-

* - wartości obliczone na podstawie niepełnej serii pomiarowej;

- przekroczenia wartości kryterialnych;

Pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza prowadzone w latach 2005-2011 na terenie Wrocławia na stacjach pomiarowych pozwalają na sprecyzowanie następujących wniosków:

dwutlenek siarki – pochodzi ze związków siarki zawartych w paliwie, dlatego tak istotny wpływ na poziom stężeń tego związku w powietrzu ma rodzaj i ilość spalnego paliwa oraz warunki techniczne emisji zanieczyszczeń do powietrza. Stopień zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem siarki jest ściśle związany z emisją zanieczyszczeń ze stacjonarnych źródeł spalania paliw: elektrowni, elektrociepłowni, kotłowni i indywidualnych pieców grzewczych i kuchennych. Dwutlenek siarki jest silnym czynnikiem drażniącym, powoduje kaszel, osłabia funkcję płuc. Efektem długotrwałej ekspozycji jest m.in. osłabienie systemu ochronnego organizmu. Z badań przeprowadzonych w ostatnich latach wynika, że stężenia dwutlenku siarki wynoszą poniżej połowy wartości dopuszczalnej. Nie obserwuje się przekroczeń dopuszczalnych wartości stężeń średniodobowych. Występują dość istotne różnice w średnich wartościach dla okresu grzewczego i pozagrzewczego, co wskazuje na główne źródło pochodzenia tego zanieczyszczenia. Wartości stężeń w miesiącach zimowych są zazwyczaj kilkukrotnie wyższe od wartości w okresie letnim, niemniej jednak nie przekraczają wartości stężeń dopuszczalnych. W 2006 roku zaobserwowano wzrost stężenia dwutlenku siarki w wielu punktach pomiarowych na obszarze Wrocławia, szczególnie w okresie grzewczym. W latach 2007 – 2011 poziom zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem siarki był średnio o ok. 43% niższy od stężeń notowanych w roku 2006.

dwutlenek azotu – powstaje w procesie spalania, szczególnie w wyższych temperaturach (powyżej 115°C) oraz pochodzi z dysocjacji związków zawartych w paliwie. Wielkość emisji tlenków azotu związana jest z ilością spalnego paliwa oraz warunkami spalania. Dwutlenek azotu wykazuje działania toksyczne, zwiększając podatność na infekcje wirusowe oraz uczulenie astmatyków na kurz i pyłki. Nawet przy niskich stężeniach może powodować zmiany w pracy nerek, wątroby, czerwonych komórek krwi lub komórek systemu obronnego. Przy wysokich stężeniach NO₂ powoduje obrzęk, zapalenie oskrzeli i płuc. Analiza poziomu stężeń dwutlenku azotu na terenie miasta w latach 2005-2011 wykazała utrzymanie się zbliżonego poziomu stężeń w wieloleciu. Wartości stężeń średniorocznych przekraczają w nie-

których punktach pomiarowych poziom wartości dopuszczalnych. Głównym źródłem emisji tego zanieczyszczenia jest komunikacja samochodowa. W sąsiedztwie ulic o dużym natężeniu ruchu notuje się przeciętnie o 50 % wyższe stężenia NO_2 od stężeń pomierzonych w odległości od tras (przy al. Wiśniowej wartość średnioroczna stężenia NO_2 w roku 2010 wyniosła 175% normy, zaś w 2011 160%). W większości punktów pomiarowych średnie stężenia w sezonie grzewczym były wyższe niż w sezonie pozagrzewczym, za wyjątkiem stacji pomiarowej „komunikacyjnej” przy al. Wiśniowej. Ponadto różnicowanie stopnia zanieczyszczenia między okresami grzewczymi i pozagrzewczymi jest mniejsze niż w przypadku SO_2 , a widoczne jest głównie na osiedlach z indywidualnymi systemami grzewczymi.

tlenek węgla – tlenek węgla emitowany jest do atmosfery głównie jako produkt niepełnego spalania paliw – węgla lub paliw węglowodorowych np. gazu ziemnego i benzyny. Szacuje się, że największym źródłem emisji CO jest transport drogowy i sektor komunalno-bytowy. Tlenek węgla w stężeniach przekraczających wartości dopuszczalne obniża zdolność przenoszenia tlenu przez krew, a przez to osłabia percepcję i proces myślenia, stępią refleks, powoduje senność, omdlenia, a przy dużych stężeniach śmierć. W kombinacji z innymi zanieczyszczeniami zwiększa śmiertelność wśród ludzi atakując układ oddechowy i krążenia. W 2011 roku na terenie Wrocławia nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu 8-godzinnego tlenu węgla. Analizując zmiany poziomu zanieczyszczenia tlenkiem węgla w wieloleciu 2005-2011 wyraźny spadek poziomu zanieczyszczenia tlenkiem węgla zaobserwowano na stacji komunikacyjnej przy al. Wiśniowej. Dla stacji przy Wybrzeżu J. Conrada-Korzeniowskiego nie wykazano wyraźnego trendu wzrostowego lub spadkowego. Stężenia tlenu węgla w sezonie grzewczym są średnio o 45% wyższe niż w sezonie pozagrzewczym.

pył zawieszony PM10 – są to drobne cząstki zawieszone w powietrzu, do których zalicza się frakcje o średnicy równoważnej ziaren mniejszej od $10\ \mu\text{m}$, są jednym z większych zagrożeń dla zdrowia ludzkiego. Są one wprowadzane do powietrza w wyniku bezpośredniej emisji, której podstawowym źródłem są procesy spalania paliw w elektrowniach, elektrociepłowniach, lokalnych systemach grzewczych, z transportu samochodowego i procesów przemysłowych. Ich źródłem jest również tzw. emisja wtórna – będąca wynikiem reakcji i procesów zachodzących podczas przenoszenia gazów w atmosferze. Pyły zawieszone oddziałują na układ oddechowy powodując obniżenie jego wydolności oraz sprzyjając rozwijaniu się różnych chorób. Ponadnormatywne stężenia pyłu zawieszonego są jednym z największych problemów ochrony powietrza w Polsce. W roku 2011 we Wrocławiu zanotowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu średniorocznego na stacji przy al. Wiśniowej $53\ \mu\text{g}/\text{m}^3$ – 133% normy. W odniesieniu do normy średniodobowej przekroczenia dopuszczalnej liczby przekroczeń zanotowano na stanowisku przy al. Wiśniowej (146 dni) oraz przy Wybrzeżu J. Conrada-Korzeniowskiego (53 dni). Największy odsetek dni z przekroczeniami 24-godzinного poziomu dopuszczalnego (ok. 22%) zarejestrowała stacja komunikacyjna przy al. Wiśniowej. Ponadto podobnie jak w przypadku dwutlenku siarki i dwutlenku azotu średni poziom zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM10 jest wyższy w sezonie grzewczym niż w sezonie pozagrzewczym.

benzen, benzo(a)piren - głównym źródłem ich emisji są pojazdy samochodowe, koksownie, zakłady petrochemiczne, zakłady malarskie. Są silnymi czynnikami kancerogennymi.

W 2011 roku w stacjach na terenie miasta Wrocławia nie uzyskano wymaganej kompletności danych pomiaru benzenu w odniesieniu do programu pomiarowego. W roku 2010 kompletność serii pomiarowej dla stacji przy Wybrzeżu J. Conrada-Korzeniowskiego wynosiła poniżej 50% w roku. Stężenie średnioroczne zanotowane na tej stacji wyniosło $1,0\ \mu\text{g}/\text{m}^3$, co stanowi 20% normy. Również w latach 2005-2009 nie zanotowano przekroczeń wartości dopuszczalnej dla tego związku. We wszystkich punktach pomiarowych zanotowano wyższe stężenia w sezonie grzewczym niż poza grzewczym.

W przypadku benzo(a)pirenu nie określa się dopuszczalnych poziomów stężeń, tylko wartości docelowe, które powinny zostać osiągnięte do 2013 roku. W roku 2011, jak i w la-

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
obszaru położonego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa we Wrocławiu

tach ubiegłych, zanotowano przekroczenia wartości docelowych tego związku. Ponadto stężenia w sezonie grzewczym są nawet 10 krotnie wyższe niż w sezonie letnim.

metale ciężkie - poziom zanieczyszczenia powietrza **ołowiem** ze względu na ochronę zdrowia ludzi ocenia się w odniesieniu dla średniorocznego poziomu dopuszczalnego: $0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$. We Wrocławiu w latach 2005 – 2011 odnotowano bardzo niskie stężenia tego pierwiastka, nie przekraczały one 2 – 5% wartości dopuszczalnej. Stężenia **arsenu**, **niklu**, **kadm** również pozostają bardzo niskie. Podobnie jak w przypadku benzo(a)pirenu dla metali tych nie określa się dopuszczalnych poziomów stężeń, tylko wartości docelowe, które powinny zostać osiągnięte do 2013 roku. W roku 2011, jak i w latach ubiegłych, nie zanotowano przekroczenia wartości docelowych dla tych związków.

Jakość powietrza atmosferycznego w granicach obszaru opracowania

Zanieczyszczenie powietrza na obszarze opracowania pochodzi z niskiej emisji z lokalnych kotłowni gazowych, olejowych i na paliwa stałe (obiekty kościelne, etc.). Dodatkowo znaczny jest udział zanieczyszczeń komunikacyjnych gdyż obszar jest otoczony drogami o istotnym znaczeniu dla systemu komunikacyjnego miasta: ul. Sienkiewicza, Wyszyńskiego, Św. Jadwigi a co za tym idzie wysokim natężeniu ruchu.

Jednak dzięki dobremu przewietrzaniu oraz niezbyt dużej liczbie emitorów obszar ma dobre warunki czystości atmosfery i nie notuje się przekroczeń dopuszczalnych zanieczyszczeń. Wyjątek mogą stanowić okolice głównych ulic (Sienkiewicza, Wyszyńskiego) jednak szczegółowych badań nie prowadzono. Poza tym teren objęty planem znajduje się na tyle daleko od źródeł, że jest poza zasięgiem wpływu zanieczyszczeń komunikacyjnych.

Klimat akustyczny

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Z dnia 22 stycznia 2014 r. poz. 112) (tabela 6).

Tab. 6. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym pobytom dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia: ¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych. ²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
obszaru położonego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa we Wrocławiu

koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Skutki działania hałasu na człowieka można schematycznie podzielić na skutki słuchowe i pozasłuchowe. Hałas utrudnia porozumiewanie się, zaburza orientację w środowisku. Może spowodować zmiany w układzie krążenia, pokarmowym, zaburza gospodarkę hormonalną. Może również trwale uszkodzić słuch. Przewlekłe uszkodzenie słuchu to choroba osób narażonych na oddziaływanie nadmiernego hałasu, coraz częściej spotykane jest u osób młodych i dzieci w wieku szkolnym. Zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnej ochronie podlega klimat akustyczny w otoczeniu szpitali i szkół. Dopuszczalna wartość poziomu równoważnego hałasu w środowisku dla tego typu obiektów wynosi w porze dziennej 61 dB, w porze nocnej 56 dB. Poziom hałasów zewnętrznych, przenikających do wnętrz pomieszczeń chronionych, określony dla ośmiu najniekorzystniejszych godzin dnia, nie może przekroczyć w pokojach chorych 35 dB. Klasy i pracownie szkolne traktowane są przez obowiązujące prawo na równi z pomieszczeniami mieszkalnymi - dopuszczalny równoważny poziom hałasu podczas najniekorzystniejszych 8 godzin nie może przekroczyć 40 dB. Głównym czynnikiem uciążliwości hałasowej dla środowiska, szczególnie w aglomeracjach miejskich, jest komunikacja. Większość problemów z tym związanych występuje przeważnie w centralnych częściach miast, przy głównych ciągach komunikacyjnych, przy ulicach z ruchem tranzytowym przez miasto a szczególnie z ruchem drogowym i tramwajowym. Szkodliwe działanie hałasu zależy od parametrów fizycznych, takich jak: poziom natężenia hałasu, częstotliwość widma, czas narażenia, rozkład narażenia w ciągu dnia pracy, a także od wrażliwości osobniczej człowieka, jego wieku, płci oraz współistniejących chorób, zwłaszcza chorób uszu. Państwowy Zakład Higieny opracował na podstawie badań ankietowych skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych hałasów komunikacyjnych. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość tego rodzaju hałasów w następujący sposób zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq} :

- mała uciążliwość $L_{Aeq} < 52$ dB,
- średnia uciążliwość $52 \text{ dB} < L_{Aeq} < 62$ dB,
- duża uciążliwość $63 \text{ dB} < L_{Aeq} < 70$ dB,
- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70$ dB (obszar zagrożeń).

Klimat akustyczny na obszarze planu

Na obszarze opracowania nie ma poważniejszych źródeł hałasu ani komunikacyjnego ani przemysłowo-usługowego. Pl. Katedralny oraz ulice bezpośrednio do niego przylegające, czyli Św. Józefa, Hłonda, Kominka, mają charakter ciągów pieszo - jezdnych o nawierzchni asfaltowej lub z kostki brukowej. Ruch pojazdów jest bardzo ograniczony i poruszają się one z niewielką prędkością (obszar uspokojonego ruchu).

Realnym zagrożeniem dla jakości klimatu akustycznego są trasy komunikacyjne okalające obszar Ostrowa Tumskiego – głównie dotyczy to ul. Sienkiewicza i Wyszyńskiego. Szacuje się, że zasięg ponadnormatywnego hałasu generowanego przez tego typu ulice wynosi około 100-150 m i jest zależny od rodzaju zabudowy.

Danych na temat poziomów hałasu w środowisku dostarcza opracowanie „Mapa Akustyczna Wrocławia”. Aktualna wersja mapy (rok 2012) została opracowana na zlecenie miasta przez konsorcjum trzech spółek: Lemitor Ochrona Środowiska sp. z o.o., Geomatic Software Solutions sp. z o.o. i Far Data sp. z o.o. spółka komandytowa. Mapa przedstawia rozkład emisji hałasu z podziałem na poszczególne źródła: hałas drogowy, kolejowy, tramwajowy, lotniczy i przemysłowy. Hałas wyrażony jest wskaźnikami długookresowymi LDWN (przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku) oraz LN (przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy).

Przeprowadzone badania wykazały, iż przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu występują wzdłuż ulicy Wyszyńskiego i Sienkiewicza. Przy zakwalifikowaniu tych terenów pod względem dopuszczalnych poziomów hałasu jako tereny położone w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców, przekroczenia dopuszczalnych poziomów ha-

łosu wynoszą od 0 do 5 dB w ciągu dnia.

Mimo przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w otoczeniu tras komunikacyjnych na obszarze objętym planem nie notuje się ponadnormatywnego hałasu. W ostatnich latach nastąpiła poprawa jakości nawierzchni dróg (remont Wyszyńskiego w okolicach Mostu Pokoju i przebudowa skrzyżowania Sienkiewicza z Wyszyńskiego), co zmniejszyło wartości hałasu komunikacyjnego, gdyż był on w dużej mierze wynikiem słabej jakości nawierzchni jezdni.

Planowane zagospodarowanie powinno uwzględniać sąsiedztwo funkcji wrażliwych na hałas oraz uwzględniać uciążliwości, związane głównie z hałasem komunikacyjnym oraz ewentualne nowopowstałe, związane z nowym zagospodarowaniem terenu planu.

Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Na obszarze opracowania nie ma wód powierzchniowych. W pobliżu znajduje się koryto Odry. Cały analizowany obszar leży w zasięgu systemu kanalizacji miejskiej, co przyczynia się do drenażu wód opadowych. Środowisko gruntowo-wodne jest wrażliwe na skażenia i zanieczyszczenia przez infiltrację.

Wody podziemne

Obszar planu znajduje się w obrębie GZWP nr 320 – Pradolina rzeki Odry. Monitoring jednolitych części wód podziemnych na obszarze województwa dolnośląskiego prowadzi laboratorium WIOŚ we Wrocławiu oraz Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie. Badania wykonywane są w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego.

Tab. 4. Jakość wód podziemnych w wybranych punktach pomiarowych województwa dolnośląskiego w 2008 r.

Nr punktu	Nazwa otworu	Stratygrafia	typ wody	azotany	Klasa monitoringu jakości zwykłych wód podziemnychP	Wskaźniki w klasie III	Wskaźniki w klasie IV
10	Św. Katarzyna	Trzeciorzęd (Tr)	HCO ₃ -SO ₄ -Cl-Ca-Na-Mg	<0,5	III	Ca, HCO ₃ , Fe	SO ₄
20	Wrocław-Leśnica	Trzeciorzęd (Tr)	SO ₄ -HCO ₃ -Cl-Ca-Na-Mg	<0,5	III	Cl, HCO ₃	SO ₄ , Ca

Ze względu na bardzo urozmaiconą budowę geologiczną oraz zróżnicowanie litologiczne poszczególnych kompleksów stratygraficznych, wody podziemne Dolnego Śląska znajdujące się w różnych ośrodkach charakteryzują się zmienną jakością oraz są w różnych stopniach wykorzystywane. Ocena jakości zwykłych wód podziemnych w układzie pięter wodonośnych w 2010 r. wykazała zdecydowaną przewagę wód charakteryzujących się dobrym stanem chemicznym we wszystkich poziomach wodonośnych. W wodach podziemnych pochodzących z utworów kredy nie stwierdzono stanu słabego. W punkcie pomiarowym we Wrocławiu wody oceniono jako słabe (IV i V klasa).

Badania jakości głównego zbiornika wód podziemnych prowadzone były w roku 2008 na podstawie „Projektu sieci regionalnej monitoringu wód podziemnych na terenie województwa dolnośląskiego”. Punkty zostały wyznaczone na obszarze głównych zbiorników wód podziemnych i wszystkich użytkowych poziomów wodonośnych. W tych punktach WIOŚ Wrocław pobierał próby od 2004 roku. Ocenę jakości wód podziemnych dostarczają pomiary z punktów zlokalizowanych w Świętej Katarzynie oraz na wrocławskim osiedlu Leśnica (tabela 5).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
obszaru położonego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa we Wrocławiu

Tab. 5. Jakość wód podziemnych w wybranych punktach pomiarowych województwa dolnośląskiego w latach 2004-2007.

Nr punktu	Nazwa otworu	Stratygrafia	Rok	Klasa czystości	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V	Przekroczenia dopuszczalnych wartości
644	Wrocław-Oporów	Czartorzęd (Q)	2004	IV	K, Ca, MN		NH ₄		
			2005	IV		NO ₃ , NO ₂ , K, Ca, Mn	NH ₄		
643	Iwiny (obszar GZWP 320)	Trzeciorzęd (Tr)	2004	V		Ca		NO ₃ , NO ₂ , K	
			2005	V		HCO ₃ , Ca		NO ₃ , K	
			2006	V				K, NO ₃ , TOC	
20	Wrocław-Leśnica	Trzeciorzęd (Tr)	2004	III		Temperatura, HCO ₃ , Mg	SO ₄ , Ca		SO ₄ , Fe, Mn, NPL, bakt. Coli
646	Wrocław	Trzeciorzęd (Tr)	2007	V			Ca, HCO ₃ , SO ₄ , TOC	K, NO ₃	

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Ma to szczególnie znaczenie w dolinach rzek, gdzie występuje czwartorzędowy odkryty poziom wodonośny i jednocześnie skupione są miasta. Mniej narażone na zanieczyszczenia są poziomy zalegające głębiej lub tam, gdzie w stropowej części występuje warstwa izolacyjna. Efektem takiej budowy geologicznej jest trudniejsza wymiana wody i długotrwała odnawialność zasobów. Woda w czasie migracji ulega procesom samooczyszczania. Ma to miejsce na obszarach występowania trzeciorzędowego piętra wodonośnego, które jest częściowo izolowane, a zwierciadło wody występuje stosunkowo płytko. Główny zbiornik wód podziemnych zbudowany jest z utworów żwirowo-piaszczystych, w których przemieszczanie wody następuje stosunkowo szybko. Horyzonty wodonośne są płytkie, co powoduje, że wody zbiornika są szczególnie podatne na zanieczyszczenia i zawsze wymagają uzdatniania.

Jakość gleb i degradacja szaty roślinnej

Gleby

Obszar planu jest położony w centrum miasta i jest objęty zasięgiem występowania nasypów mineralno - gruzowych związanych z osadnictwem. Gleby terenów zieleni (skwery, zieleńce) to tzw. gleby urbanoziemne. Nie prowadzono badań stanu ich zanieczyszczenia. Prawdopodobnie dostają się do nich związki pochodzenia komunikacyjnego (metale ciężkie, związki ropopochodne, azot) oraz związane z utrzymaniem dróg w trakcie zimy (sól). W 2003 r. wykonano badania stopnia zanieczyszczenia gleb wzdłuż ciągów komunikacyjnych Wrocławia w 20 punktach pomiarowych.

Tab. 6. Wyniki badań gleb na terenach komunikacyjnych we Wrocławiu w roku 2003.

Odczyn w 1n KCl	Próchnica [%]	Metale mg/kg s.m.					
		Zn	Pb	Cd	Benzyna	Olej mineralny	Benzo(a)piren
5,6 – 7,6	1,28–6,65	36,3-225	16,8-112	0,135-0,713	<2	<2-14,7	0,03-0,88

Z powyższych badań wynika, że:

- ⇒ dla cynku stwierdzono średnie zanieczyszczenie (III stopień),
- ⇒ dla ołowiu stwierdzono średnie zanieczyszczenie (III stopień),
- ⇒ dla oleju mineralnego, benzyny oraz benzo(a)pirenu stwierdzone stężenia nie były wyższe od wartości przyjętych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r w sprawie standardów jakości ziemi dla grupy C (tereny komunikacyjne).

Zanieczyszczenia gleb przy terenach komunikacyjnych mają istotny wpływ na kondycję zieleni przyulicznej. Przez obszar planu nie przebiega, co prawda, żadna z dróg głównych, ale pewne zanieczyszczenie związane z komunikacją mogą wystąpić.

Szata roślinna

Obszar opracowania (teren MPZP wraz z otoczeniem) znajduje się w centrum miasta jednak ze względu na swoje położenie w otoczeniu Ogrody Botanicznego oraz Odry jest dość intensywnie pokryty zielenią w stosunku do innych rejonów śródmiejskich. Dzieje się tak głównie dzięki obecności Odry, której nabrzeże porasta młoda, różnorodna i dobrze dostosowana do warunków siedliskowych dendroflora. Zdrowotność drzew na obszarze opracowania jest wyjątkowo dobra jak na warunki miejskie. Dzieje się tak dzięki żyzności i optymalnemu uwilgotnieniu gleb w pobliżu Odry.

Na uwagę zasługuje zieleń znajdująca się w sąsiedztwie terenu MPZP, w szczególności zrekonstruowane ogrody biskupie. Na zieleńcu na Pl. Katedralnym znajduje się jeden pomnik przyrody – platan klonolistny. Wartościowe są także inne drzewa w obrębie skweru i w pobliżu katedry (grab, lipy: drobnolistne i holenderskie, wiśnie wonne).

Zagrożeniem dla roślinności na obszarze opracowania jest zanieczyszczenie powietrza pyłem i sadzą oraz zakwaszanie gleby zanieczyszczeniami komunikacyjnymi. Zieleń na skwerach na Pl. Katedralnym narażona jest także na akty wandalizmu ze strony ludzi. Wskazana jest pielęgnacja zieleńców oraz drzew w celu zachowania ich w otulinie cennego przyrodniczo Ogrodu Botanicznego. Dobrze utrzymana zieleń stanowi też uzupełnienia dla zabytków architektury i podnosi ich atrakcyjność turystyczną.

3. Uwarunkowania ekofizjograficzne

Obszar objęty planem położony jest na Ostrowie Tumskim, który jest zespołem kulturowo – ekologicznym symbolizującym tradycję, historię oraz kulturę materialną i duchową miasta. Jest wizytówką miasta i obszarem szczególnie atrakcyjnym turystycznie, należąc do najbardziej prestiżowych i reprezentacyjnych obszarów miejskich. Od innych centralnych obszarów Wrocławia odróżnia go nastrój spokoju i kontemplacji. Struktura przestrzenna w jego najważniejszej części jest historycznie ukształtowana w okresie średniowiecza i uzupełniona o późniejsze elementy. Obszar Ostrowa Tumskiego objęty jest ścisłą ochroną konserwatorską i dlatego jego zagospodarowanie powinno odbywać się z uwzględnieniem następujących uwarunkowań:

- uciążliwość planowanego zainwestowania nie może przekraczać granic zajmowanego terenu;
- kształtowanie układu funkcjonalno – przestrzennego powinno uwzględniać stan środowiska i ochronę walorów przyrodniczych, krajobrazowych i architektonicznych oraz konieczność zachowania specyficznego klimatu zabytkowego fragmentu miasta;
- planowana zabudowa powinna wysokością i kształtem nawiązywać do otaczających budynków zabytkowych zgodnie z sugestiami Miejskiego Konserwatora Zabytków;
- dla nowo projektowanych obiektów zaleca się zastosowanie proekologicznych bądź odnawialnych źródeł energii lub podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej;
- nie dopuszcza się odprowadzania nieoczyszczonych ścieków i wód opadowych do gruntu, wód powierzchniowych i gruntowych ze względu na ochronę GZWP nr 320 -

Pradolina Odry;

- w zakresie gospodarki ściekowej obowiązuje zorganizowany sposób odprowadzania ścieków i pełnoprofilowe ich oczyszczanie;
- wody opadowe z nawierzchni terenów utwardzonych, zanieczyszczone substancjami ropopochodnymi lub zawiesinami muszą być podczyszczane na terenie inwestora przed odprowadzeniem ich do odbiornika;
- zaleca się retencjonowanie czystych wód opadowych i wykorzystywanie ich do nawodnień terenów zieleni;
- na terenach niezabudowanych i nieutwardzonych należy wprowadzić zieleni;
- należy dążyć do zachowania istniejącego zadrzewienia, a także objąć je pielęgnacją i uzupełnić;
- zaleca się rozwój zieleni parkowej i przyulicznej, wysokiej oraz niskiej;
- dla nowo projektowanych terenów zabudowy należy określić minimalny udział powierzchni zieleni lub powierzchni biologicznie czynnej;
- zaleca się udostępnienie istniejących ulic dla ruchu rowerowego; konieczne stworzenie miejsc postojowych dla rowerów.

III. ANALIZA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ORAZ PROJEKTU ZMIANY

1. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz ustalenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Ustalenia planu pogrupowane zostały w czterech rozdziałach: przepisy ogólne – rozdział 1, ustalenia dla całego obszaru objętego planem – rozdział 2, ustalenia dla terenów – rozdział 3, rozdział 4 – przepisy końcowe.

W rozdziale 1 - **przepisy ogólne**, określono m. in. granice planu i integralne części uchwały, zawarto objaśnienia określeń stosowanych w uchwale, obowiązujące oznaczenia graficzne, kategorie i grupy kategorii przeznaczenia terenu. W planie wyznaczono następującą grupę kategorii przeznaczenia terenu: usługi (handel detaliczny małopowierzchniowy A, gastronomia, obiekty upowszechnienia kultury, wystawy i ekspozycje, pracownie artystyczne, biura, obiekty kongresowe i konferencyjne, usługi drobne, kryte urządzenia sportowe), obiekty infrastruktury technicznej (stacje transformatorowe, stacje gazowe, obiekty infrastruktury wodociągowej, obiekty infrastruktury kanalizacyjnej), infrastruktura drogowa (obiekty do parkowania, drogi wewnętrzne, ciągi piesze, rowerowe, pieszo-rowerowe). Oprócz wyznaczonej grupy kategorii wśród przeznaczeń terenów znajdują się także: obiekty hotelowe, zieleni parkowa, skwery. Ustalenia planu dopuszczają na każdym terenie zieleni i urządzenia budowlane towarzyszące kategoriom przeznaczenia dopuszczonym na tym terenie.

W rozdziale 2 – **ustalenia dla całego obszaru objętego planem** zawarto ustalenia dotyczące m. in.:

- ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu (m. in. wymiar pionowy budowli nieprzekrytej dachem oraz ustalono, iż obszar objęty planem stanowi obszar zabudowy śródmiejskiej, zgodnie z przepisami w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie);
- ochrony i kształtowania środowiska i krajobrazu oraz ochrony przyrody (urządzenie zie-

- leni lub terenu biologicznie czynnego na powierzchniach niezabudowanych i nieutwardzonych oraz kwalifikacji terenów o różnym zagospodarowaniu w zakresie ochrony przed hałasem);
- ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków (m. in. ustalono strefę ochrony konserwatorskiej oraz ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych na całym obszarze objętym planem);
 - nośników reklamowych i obiektów informacyjnych (m. in. zakazu nośników reklamowych, a także ustaleniu wymiaru pionowego wolno stojących obiektów służących informacji o obiektach historycznych i informacji turystycznej);
 - zasad scalania i podziału nieruchomości (m. in. dopuszczono scalanie i podział nieruchomości, określono minimalną powierzchnię działki, a także szerokość frontu działki i kąt położenia granicy działki w stosunku do pasa drogowego);
 - infrastruktury technicznej (m. in. dopuszczono sieci uzbrojenia, odprowadzanie ścieków komunalnych wyłącznie siecią kanalizacyjną, zaś przewody wodociągowe i kanalizacyjne, gazociągi, sieci ciepłownicze, linie kablowe sieci telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej wyłącznie jako podziemne).

W rozdziale 2 ustalono, iż w ramach przeznaczenia gastronomia nie dopuszcza się stołówek, zaś w ramach przeznaczenia obiekty upowszechnienia kultury nie dopuszcza się domów kultury i wypożyczalni filmów. W ramach przeznaczenia biura nie dopuszczono działalności związanych z: ubezpieczeniami, pracami badawczo-rozwojowymi, przygotowaniem programów telewizyjnych i radiowych, przyjmowaniem przesyłek, zarządzaniem obroną narodową, policją, strażą i służbami ochrony. Natomiast w ramach przeznaczenia usługi drobne dopuszczono wyłącznie usługi: fotograficzne, jubilerskie, fryzjerskie, kosmetyczne, studia wizażu i odchudzania, łaźnie i sauny, solaria, gabinety masażu, a także obiekty do nich podobne nie należące do innej kategorii przeznaczenia terenu.

Ponadto w rozdziale 2 wyznaczono granice obszarów rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej oraz obszarów wymagających przekształceń tożsame z granicami obszaru objętego planem oraz określono wysokość stawki procentowej.

Rozdział 3 zawiera **ustalenia dla terenów**, a w szczególności dla terenu usług oraz terenów zieleni.

Usługi zlokalizowane są na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem **1U**. Przeznaczeniem tego terenu są obiekty hotelowe, usługi, skwery, infrastruktura drogowa, obiekty infrastruktury technicznej. Dla terenu tego ustalono wymiar pionowy budynku lub budowli przekrytej dachem, wartość wskaźnika intensywności zabudowy oraz ustalono, iż powierzchnia terenu biologicznie czynnego musi stanowić co najmniej 15%, przy czym co najmniej 10% powierzchni terenu biologicznie czynnego musi stanowić powierzchnia terenu z nawierzchnią ziemną urządzoną w sposób zapewniający naturalną roślinność lub wody powierzchniowe. Ponadto ustalono m. in. maksymalną powierzchnię sprzedaży dla obiektów handlu detalicznego A, kąt nachylenia połaci dachowych, rodzaj chodników i ogrodzeń, udział powierzchni obszaru zabudowanego II, a także sposób i rodzaj obsługi komunikacyjnej.

Teren zieleni oznaczony jest symbolem **2ZP**. Przeznaczeniem tego terenu jest zieleń parkowa, skwery, infrastruktura drogowa, obiekty infrastruktury technicznej. W planie ustalono, iż dla tego terenu zakazuje się grodzienia od południowej strony terenu. Ponadto ustalono, iż dla terenu tego obowiązują ciągi piesze, wejście od strony Placu Katedralnego w formie murowanej bramy, chodniki o nawierzchni kamiennej oraz ogólny dostęp od strony Placu Katedralnego oraz ogrodów znajdujących się po południowej stronie od terenu 2ZP. Na terenie tym dopuszczono m. in. grodzienie wyłącznie w formie murów o powierzchni ażurowej od 25% do 75%, ogrodzenie od strony terenu 1U jako kontynuację w zakresie formy i wysokości ogrodzenia wskazanego na rysunku planu do zachowania.

Rozdział 4 zawiera **przepisy końcowe** dotyczące m.in. wykonania uchwały oraz terminu wejścia w życie uchwały. Ponadto w rozdziale tym ustalono, iż na obszarze objętym planem traci moc uchwała Nr IX/187/07 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 maja 2007 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa we Wrocławiu (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 148, poz. 1907) na obszarze objętym planem.

Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa we Wrocławiu wprowadza następujące zmiany:

W uchwale Nr XLVII/1151/13 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 11 lipca 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa we Wrocławiu (Dz.Urz. Woj. Doln. z 2013 r. poz. 4453), w § 14 ust. 2 dodaje się pkt 26 w brzmieniu:

„26) biura dopuszcza się na nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej obiektu.”.

2. Analiza rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych

Zgodnie z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi plan ustala obowiązek urządzenia zieleni na wszystkich powierzchniach niezabudowanych i nieutwardzonych oraz określa procentowy udział powierzchni terenu biologicznie czynnego. Ponadto w dużej części zostają zachowane istniejące tereny zieleni. W planie określono także standardy akustyczne dla nowych i istniejących obiektów. Plan nie precyzuje wykorzystania gazu, energii elektrycznej, ciepła z sieci ciepłowniczej i odnawialnych źródeł energii dla celów grzewczych. Stosowanie proekologicznych, niskoemisyjnych źródeł ciepła może pośrednio wynikać z przepisów szczególnych oraz miejskich programów ochrony środowiska. Ustalenia planu zapewniają częściową ochronę powietrza przed intensywnym zanieczyszczeniem z punktowych emitatorów, poprzez nie dopuszczenie wytwarzania energii cieplnej. Ustalenia planu zobowiązują do odprowadzanie ścieków komunalnych wyłącznie siecią kanalizacyjną, zapewniając tym samym ochronę wód przed skażeniem ściekami komunalnymi.

W granicach MPZP nie występują tereny i obiekty objęte ochroną przyrody w rozumieniu Ustawy o ochronie przyrody. W zakresie kształtowania walorów krajobrazowych na obszarze opracowania istotne znaczenie mają ustalenia planu dotyczące ukształtowania budynków i sposobu zagospodarowania terenu. W planie szczególny nacisk położono na ochronę środowiska kulturowego. Plan m. in. obejmuje cały obszar MPZP strefą ochrony konserwatorskiej oraz strefą ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych, co wymaga na inwestorach postępowanie zapewniające ochronę środowiska kulturowego.

Plan został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska. Wprowadzane funkcje i możliwe do zrealizowania przeznaczenia terenów są zgodne z istniejącymi uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Plan jest zgodny z polityką przestrzenną nakreśloną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia”. Rodzaj oraz ilość zagrożeń dla środowiska, mogących wystąpić po uchwaleniu opisywanego dokumentu, jest trudna do oszacowania. Oddziaływanie planowanych inwestycji na środowisko uzależnione będzie od stopnia realizacji postanowień planu oraz charakteru wybranych przeznaczeń na poszczególnych terenach.

Projekt zmiany planu dodaje w § 14 ust. 2 punkt 26 w brzmieniu: biura dopuszcza się na nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej obiektu. Pozostałe ustalenia dla terenów pozostają bez zmian. W związku z powyższym wprowadzone w projekcie zmiany nie mają negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze i pozostają zgodne z uwarunkowaniami zawartymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

IV. PRZEWIDYWANY WPŁYW REALIZACJI USTALEŃ PLANU ORAZ PROJEKTU ZMIANY MPZP NA ŚRODOWISKO

1. Przyjęte założenia

Realizacja ustaleń zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie planu miejscowego.

Ocenę następstw realizacji ustaleń planu oraz projektu zmiany planu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemnych zależności między nimi. Wpływ na środowisko skutków realizacji planu różnicuje się w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe;
- charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia;
- zasięgu oddziaływania – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;
- trwałości przekształceń – nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewitalizacji;
- intensywności przekształceń - nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne.

Oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska zgodnie z przyjętymi założeniami przedstawiono również w formie tabelarycznej (tabela 8 i 9).

2. Wpływ ustaleń planu oraz projektu zmiany planu na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu

Wpływ na klimat lokalny

Realizacja ustaleń planu przyczyni się do zwiększenia powierzchni zabudowanej oraz intensyfikacji zabudowy. Tereny projektowanej zabudowy w ramach niniejszego MPZP stanowią uzupełnienie zabudowy centrum i wraz z innymi terenami zabudowy mogą wpływać na pogłębienie przekształcenia warunków klimatycznych oraz miejskiej wyspy ciepła. Tereny zieleni lokalnie mogą poprawić warunki bioklimatu, ale nie zahamują przekształcenia klimatu w obrębie centrum miasta ze względu na ich niewielką powierzchnię.

Projekt zmiany planu dodaje w § 14 ust. 2 punkt 26 w brzmieniu: biura dopuszcza się na nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej obiektu. Pozostałe ustalenia dla terenów pozostają bez zmian. W związku z powyższym wprowadzone w projekcie zmiany nie zmieniają wpływu ustaleń planu na klimat lokalny.

Wpływ na świat przyrody i bioróżnorodność

Obszar MPZP to teren przekształcony przez człowieka w dużym stopniu. Tereny zieleni, przewidziane planem do zachowania jako zieleń parkowa, ukształtowane zostały przez człowieka. Nie sprzyja to dużej bioróżnorodności na terenach zieleni, gdyż można się spodziewać, że zieleń kształtowana będzie w nawiązaniu do zabytkowych układów. Wśród ptaków dominować będą gatunki charakterystyczne dla obszarów miejskich.

Projekt zmiany planu dodaje w § 14 ust. 2 punkt 26 w brzmieniu: biura dopuszcza się na nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej obiektu. Pozostałe ustalenia dla terenów pozostają bez zmian. W związku z powyższym wprowadzone w projekcie zmiany nie zmieniają wpływu ustaleń planu na świat przyrody i bioróżnorodność.

Wpływ na gleby i powierzchnię ziemi

Plan przewiduje odtworzenie zabudowy w nawiązaniu do charakteru dawnego zagospodarowania tego fragmentu miasta i utrzymanie terenu zieleni jako zieleni parkowej. Ponieważ obszar ten należy do terenów o przekształconej przez człowieka rzeźbie i sztucznie ukształtowanej glebie, realizacja planu nie będzie miała większego wpływu na te elementy środowiska.

Projekt zmiany planu dodaje w § 14 ust. 2 punkt 26 w brzmieniu: biura dopuszcza się na nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej obiektu. Pozostałe ustalenia dla terenów pozostają bez zmian. W związku z powyższym wprowadzone w projekcie zmiany nie zmieniają wpływu ustaleń planu na gleby i powierzchnię ziemi.

Wpływ na wody

Ustalenia planu zobowiązują do odprowadzania ścieków komunalnych wyłącznie siecią kanalizacyjną, zapewniając tym samym ochronę wód przed skażeniem ściekami komunalnymi. Choć ustalenia planu nie precyzują bezpośrednio sposobu odprowadzania wód opadowych i roztopowych, to dopuszczenie w planie sieci uzbrojenia oraz fakt, iż cały teren MPZP jest skanalizowany (kanalizacja ogólnospławna), sugeruje, że i nowe obiekty powstałe na tym terenie będą wykorzystywać istniejącą infrastrukturę. Zatem wszystkie ścieki będą ujęte i skierowane do kanalizacji i dopiero w miejscu zrzutu mogą one mieć wpływ na jakość wód powierzchniowych.

Realizacja ustaleń planu może mieć pewien wpływ na okresowe zaburzenie poziomu wód gruntowych. Po zakończeniu budowy powinien się na nowo ustabilizować, aczkolwiek ustalenia planu nie zapewniają retencjonowania czystych wód opadowych i zasilania wód gruntowych.

Projekt zmiany planu dodaje w § 14 ust. 2 punkt 26 w brzmieniu: biura dopuszcza się na nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej obiektu. Pozostałe ustalenia dla terenów pozostają bez zmian. W związku z powyższym wprowadzone w projekcie zmiany nie zmieniają wpływu ustaleń planu na wody.

Wpływ na powietrze atmosferyczne

Ustalenia planu nie zawierają zapisów odnoszących się bezpośrednio do ochrony powietrza atmosferycznego. Nie ma dopuszczenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii dla celów grzewczych, nawet z zastrzeżeniem pogodzenia ich stosowania z zabytkowym charakterem tego obszaru. A przecież połacie dachu niewidoczne od strony ulic mogłyby być wykorzystane do umieszczenia kolektorów słonecznych, tym bardziej że przeważa tu ekspozycja południowa i zachodnia. Plan nie stawia też wymogów w zakresie budownictwa energooszczędnego. W efekcie, nawet przy braku nowej kotłowni w granicach MPZP, to realizacja planu przyczyni się do pewnego wzrostu emisji zanieczyszczeń w miejscu „produkcji” energii, co będzie miało wpływ na jakość środowiska również na obszarze niniejszego planu.

Poziom zanieczyszczenia powietrza w pewnym stopniu redukowany będzie przez zieleni towarzyszącą zabudowie i teren zieleni 2ZP, jednak proces pochłaniania zanieczyszczeń odbywa się głównie w okresie wegetacyjnym i nie ma większego wpływu na ograniczenie poziomu zanieczyszczeń atmosfery w okresie zimowym.

Projekt zmiany planu dodaje w § 14 ust. 2 punkt 26 w brzmieniu: biura dopuszcza się na nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej obiektu. Pozostałe ustalenia dla terenów pozostają bez zmian. W związku z powyższym wprowadzone w projekcie zmiany nie zmieniają wpływu ustaleń planu na powietrze atmosferyczne.

Wpływ na klimat akustyczny

Plan określa standardy klimatu akustycznego na obszarze objętym planem. Ze względu na specyficzny charakter tego fragmentu miasta poziom hałasu jest niewielki, znacznie niższy niż wartości dopuszczalne dla obszaru śródmiejskiego dużego miasta. Realizacja ustaleń MPZP może w pewnym stopniu wpłynąć na zwiększenie poziomu hałasu, ale zapewne nie spowoduje degradacji klimatu akustycznego.

Projekt zmiany planu dodaje w § 14 ust. 2 punkt 26 w brzmieniu: biura dopuszcza się na nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej obiektu. Pozostałe ustalenia dla terenów pozostają bez zmian. W związku z powyższym wprowadzone w projekcie zmiany nie zmieniają wpływu ustaleń planu na klimat akustyczny.

Wpływ na krajobraz, zabytki i dobra materialne

W wyniku realizacji postanowień planu nastąpi przekształcenie krajobrazu. Tereny obecnie otwarte zostaną przekształcone w tereny z zabudową usługową. Realizacja ustaleń planu korzystnie wpłynie na zachowanie zabudowy zabytkowej i historycznego układu urbanistycznego, może także przyczynić się do podniesienia walorów estetycznych obszaru zabudowy. Wymagania w zakresie nowej zabudowy i zagospodarowania terenu wykazują dbałość o odtworzenie historycznego układu urbanistycznego i linii zabudowy, zachowania widoków urbanistycznych, co powinno pozwolić na odtworzenie walorów krajobrazowych zespołu zabytkowego. Oddziaływanie postanowień MPZP na zabytki można uznać za pozytywne. Założenia planu w sposób szczególny chronią dziedzictwo kulturowe i dobra materialne, wyznaczając strefę ochrony konserwatorskiej, strefę ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych oraz granicę obszarów rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej na obszarze całego planu.

Projekt zmiany planu dodaje w § 14 ust. 2 punkt 26 w brzmieniu: biura dopuszcza się na nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej obiektu. Pozostałe ustalenia dla terenów pozostają bez zmian. W związku z powyższym wprowadzone w projekcie zmiany nie zmieniają wpływu ustaleń planu na krajobraz, zabytki i dobra materialne.

Wpływ na ludzi

Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa we Wrocławiu, zgodnie z ustaleniami obowiązującego *Studium...* przyczyni się do utrzymania i uporządkowania struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz zachowania, wyeksponowania i wzbogacenia historycznych układów urbanistycznych wraz z zabudową i zagospodarowaniem terenu. Ustalenia planu poprzez określenie zasad kształtowania ładu przestrzennego, kształtowania zabudowy i sposobu zagospodarowania terenów, pozwolą na stworzenie otoczenia przyjaznego człowiekowi. Przyszłe zainwestowanie nie powinno negatywnie wpłynąć na zdrowie ludzi. Dopuszczone w planie kategorie przeznaczenia terenów w zasadzie wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób znaczący negatywnie wpłynąć na środowisko i zdrowie ludzi. Okresowe pogorszenie warunków zamieszkiwania dla okolicznych mieszkańców będzie miało miejsce w okresie realizacji inwestycji (emisja hałasu, pyłów, pogorszenie estetyki krajobrazu).

Projekt zmiany planu dodaje w § 14 ust. 2 punkt 26 w brzmieniu: biura dopuszcza się na nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej obiektu. Pozostałe ustalenia dla terenów pozostają bez zmian. W związku z powyższym wprowadzone w projekcie zmiany nie zmieniają wpływu ustaleń planu na ludzi.

3. Oddziaływanie ustaleń planu na formy ochrony przyrody

Wpływ na obszary Natura 2000

Na terenie MPZP, ani w jego pobliżu nie znajdują się obszary Natura 2000. Potencjalnie negatywne oddziaływanie dopuszczanego zagospodarowania na obszarze planu nie będzie miało wpływu na obszary Natura 2000 znajdujące się na terenie Wrocławia.

Projekt zmiany planu dodaje w § 14 ust. 2 punkt 26 w brzmieniu: biura dopuszcza się na nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej obiektu. Pozostałe ustalenia dla terenów pozostają bez zmian. W związku z powyższym wprowadzone w projekcie zmiany nie zmieniają wpływu ustaleń planu na obszary Natura 2000 znajdujące się na terenie Wrocławia.

Wpływ na chronione gatunki zwierząt

Jak wspomniano zabytkowe budynki Ostrowa Tumskiego są siedliskiem dla kilku specyficznych grup zwierząt. Niewątpliwie najciekawsza są ptaki, które zakładają swoje gniazda na wysokich budynkach. Należą do nich pustulki, jerzyki a nawet sokoły. Ponadto na obszarze opracowania obserwuje się zarówno gatunki często występujące w miastach – mroczek późny, nocek rudy, gacek brunatny, ale także rzadkie nocki *Natterera* i nocki wąsatki, a w okolicach katedry, głównie jesienią, latają mroczki posrebrzane (gatunek górski figurujący w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt). Planowane zagospodarowanie (zabudowa usługowa) nie będzie miała wpływu na pogorszenie warunków bytowania tych zwierząt.

Projekt zmiany planu dodaje w § 14 ust. 2 punkt 26 w brzmieniu: biura dopuszcza się na nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej obiektu. Pozostałe ustalenia dla terenów pozostają bez zmian. W związku z powyższym wprowadzone w projekcie zmiany nie zmieniają wpływu ustaleń planu na obszary Natura 2000 znajdujące się na terenie Wrocławia.

4. Oddziaływanie MPZP poza obszarem opracowania

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego będzie oddziaływał na środowisko również poza ustalonymi granicami. Wprowadzenie nowych elementów zainwestowania wiąże się ze zwiększonym poborem wody z sieci wodociągowej, wzrostem zużycia energii elektrycznej i ciepłej, gazu. Powstałe odpady oraz ścieki będą stanowić obciążenie dla środowiska w miejscu ich utylizacji. Sposób odprowadzania ścieków oraz zbierania odpadów realizowany będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze miasta. Zaistniałe emisje przyczynią się do ogólnego stanu środowiska w mieście (migracja zanieczyszczeń przez powietrze atmosferyczne). Pod względem krajobrazowym realizacja planowanej zabudowy nie powinna wywierać niekorzystnego oddziaływania na tereny przyległe.

Projekt zmiany planu dodaje w § 14 ust. 2 punkt 26 w brzmieniu: biura dopuszcza się na nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej obiektu. Pozostałe ustalenia dla terenów pozostają bez zmian. W związku z powyższym wprowadzone w projekcie zmiany nie zmieniają wpływu ustaleń planu na obszary poza opracowaniem.

5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235), z rozdziału 2, działu IV dotyczącego postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów opracowywany dokument nie będzie miał oddziaływania transgranicznego.

Projekt zmiany planu dodaje w § 14 ust. 2 punkt 26 w brzmieniu: biura dopuszcza się na nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej obiektu. Pozostałe ustalenia dla terenów pozostają bez zmian. W związku z powyższym wprowadzone w projekcie zmiany nie spowodują możliwości oddziaływania transgranicznego.

6. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko przyrodnicze

W zależności od potencjalnego wpływu na środowisko dokonano podziału poszczególnych obszarów funkcjonalno-przestrzennych. Wyznaczono dwie grupy o symbolu A, B

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
obszaru położonego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa we Wrocławiu

i przedstawiono jej wpływ na stan środowiska przyrodniczego.

A Teren istniejącej zieleni parkowej (2ZP), zachowanej ustaleniami planu, będzie mieć pozytywny wpływ na kształtowanie warunków miejscowego bioklimatu oraz na walory krajobrazowe. Ze względu na wymóg renowacji terenu można spodziewać się kształtowania zieleni w nawiązaniu do dawnych założeń ogrodowych, harmonizujących z zabudową zabytkową. Różnorodność biologiczna tego terenu będzie minimalna. Natomiast duże znaczenie będzie miała realizacja ustaleń planu dla walorów krajobrazowych całego obszaru. Zieleni ukształtowana w nawiązaniu do historycznych ogrodów podkreśli walory estetyczne zabudowy zabytkowej, zharmonizuje teren MPZP z otoczeniem.

B Planowane zagospodarowanie terenu o przeznaczeniu: obiekty hotelowe, usługi, skwery infrastruktura drogowa, obiekty infrastruktury technicznej (1U) będzie mieć pewien wpływ na środowisko, m.in. poprzez intensyfikację zabudowy, zaburzenie poziomu wód, zwiększenie odpływu wód opadowych z terenu, wpływ na pogłębienie przekształcenia klimatu lokalnego i miejskiej wyspy ciepła. Ustalenia planu ograniczają negatywne oddziaływanie planowanej zabudowy na środowisko, m. in. na jakość wód gruntowych i powierzchniowych. Zapisy planu przewidują przeznaczenie co najmniej 15% powierzchni terenu na zieleń, co będzie miało korzystne oddziaływanie na pochłanianie zanieczyszczeń powietrza oraz na walory estetyczne nowej zabudowy.

Projekt zmiany planu dodaje w § 14 ust. 2 punkt 26 w brzmieniu: biura dopuszcza się na nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej obiektu. Pozostałe ustalenia dla terenów pozostają bez zmian. W związku z powyższym wprowadzone w projekcie zmiany nie spowodują zmiany kompleksowej oceny skutków wpływu na środowisko przyrodnicze.

W tabeli 7 i 8 przedstawiono zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska terenów 1U i 2ZP.

Tab. 7. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska (grupa A).

Oddziaływa- nie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośred- ności	okresu trwa- nia	częstotli- wości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywno- ści prze- kształceń
świat przyro- dy i bioróżno- rodność	bezpośred- nie	długotermino- we	stałe	bez znacze- nia	miejskowe i lokalne	odwracalne	nieistotne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośred- nie	długotermino- we	stałe	bez znacze- nia	miejskowe	odwracalne	nieistotne
powietrze atmosferycz- ne	bezpośred- nie	długotermino- we	stałe	bez znacze- nia	miejskowe	odwracalne	nieistotne
klimat lokalny	bezpośred- nie	długotermino- we	stałe	pozytywne	miejskowe	odwracalne	nieistotne
klimat akustyczny	bezpośred- nie	długotermino- we	stałe	bez znacze- nia	miejskowe	odwracalne	nieistotne
wody	bezpośred- nie	długotermino- we	stałe	bez znacze- nia	miejskowe	odwracalne	nieistotne
krajobraz i zabytki	bezpośred- nie	długotermino- we	stałe	pozytywne	miejskowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośred- nie i pośred- nie	długotermino- we	stałe	pozytywne	miejskowe	odwracalne	nieistotne

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
obszaru położonego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa we Wrocławiu

Przedmiotowa zmiana ustaleń planu nie dotyczy tej grupy.

Tab. 8. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska (grupa B).

Oddziaływa- nie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośred- niości	okresu trwa- nia	częstotli- wości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywno- ści prze- kształceń
świat przyro- dy i bioróżno- rodność	bezpośred- nie i pośred- nie	długotermino- we	stałe	bez znacze- nia	miejscowe i lokalne	nieodwracalne	nieznaczące
gleby i powierzchnię terenu	bezpośred- nie	długotermino- we	stałe	bez znacze- nia	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
powietrze atmosferyczne	bezpośred- nie i wtórne	długotermino- we	stałe	bez znacze- nia	miejscowe	częściowo od- wracalne	nieznaczące
klimat lokalny	bezpośred- nie i pośred- nie	długotermino- we	stałe	bez znacze- nia	miejscowe	częściowo od- wracalne	nieznaczące
klimat akustyczny	bezpośred- nie	długotermino- we	stałe	bez znacze- nia	miejscowe	odwracalne	nieznaczące
wody	pośrednie	długotermino- we	stałe	bez znacze- nia	miejscowe	częściowo od- wracalne	nieznaczące
krajobraz i zabytki	bezpośred- nie i pośred- nie	długotermino- we	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	pośrednie	długotermino- we	stałe	bez znacze- nia	miejscowe	częściowo od- wracalne	nieznaczące

Wprowadzone w projekcie zmiany nie spowodują zmiany kompleksowej oceny skutków wpływu na środowisko przyrodnicze dla grupy B.

V. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI MIEJSCOWEGO PLANU ORAZ PROJEKTU ZMIANY

W przypadku braku realizacji MPZP będącego przedmiotem niniejszej analizy, zagospodarowanie terenu w dalszym ciągu odbywać się będzie na podstawie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa we Wrocławiu (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 148, poz. 1907), co nie będzie miało wpływu na stan środowiska na obszarze planu. Celem przystąpienia do planu jest zmiana obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ze względu na konieczność dostosowania zapisów planu do aktualnych zamierzeń inwestycyjnych z uwzględnieniem historycznego kontekstu zespołu urbanistycznego Ostrowa Tumskiego.

Celem zmiany planu jest ustalenie proporcji pomiędzy kategoriami przeznaczenia terenu dopuszczonymi w planie.

VI. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ PROJEKTU ZMIANY

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień planu oraz projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

1. oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
2. przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy

i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Ad 1) W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do pozostałych terenów może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska.
- w przypadku skarg mieszkańców na uciążliwości prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan, analizę realizacji MPZP i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

Ad. 2) W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń MPZP powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji MPZP, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Częstotliwość okresowych przeglądów powinna być zgodna z przepisami szczególnymi (ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

VII. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z dnia 2013 r., poz. 1235), prognoza oddziaływania na środowisko zawiera rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

Uznaje się, że przyjęte w planie miejscowym rozwiązania nie będą powodować negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko oraz jakość życia i zdrowie mieszkańców Wrocławia. Nie przedstawia się zatem dodatkowych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko. Opis rozwiązań mających na celu ograniczanie negatywnych skutków realizacji planu przedstawiono w rozdziale III.2. Analiza rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych.

Na etapie sporządzania planu miejscowego oraz projektu zmiany rozważane były różne warianty rozwiązań, które dotyczyły m. in. problematyki komunikacji, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, ustalenia proporcji pomiędzy powierzchnią zabudowaną a powierzchnią biologicznie czynną, a także rozwiązań z zakresu systemów infrastruktury technicznej. Wszystkie rozważane koncepcje projektowe były analizowane pod kątem potencjalnego oddziaływania na środowisko. Poszczególne rozwiązania nie różniły się od siebie w zasadniczy sposób pod względem wpływu na środowisko. Ustalenia analizowanego planu miejscowego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i społecznego miasta. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie miasta (w tym „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Wrocławia”) i wykorzystują instrumenty planistyczne służące zrównoważonemu rozwojowi terenów miejskich.

Ustalenia planu oraz ustalenia projektu zmiany nie ingerują w sposób znaczący w tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych i zawierają rozwiązania korzystne dla środowiska na obszarach zurbanizowanych, dlatego prognoza nie prezentuje rozwiązań

alternatywnych do proponowanych w ustaleniach planu uznając, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście istniejących uwarunkowań i kierunków rozwoju Wrocławia.

VIII. INFORMACJE O CELACH OCHRONY ŚRODOWISKA I POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Dla planu miejscowego istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2025,
- Wstępny Projekt Narodowego Planu Rozwoju 2007 – 2015,
- Narodową Strategię Rozwoju Regionalnego na lata 2007 – 2013,
- Dyrektywy Unii Europejskiej:
 - 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
 - Dyrektywy Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
 - Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
 - Dyrektywy Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
 - Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000,

Umowy międzynarodowe:

- porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Państwowym Komitetem Republiki Białoruś ds. Ekologii o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska z 1992 r.,
- porozumienia między Min. OŚZNiL a Min. Leśnictwa Republiki Białoruś z 1995 r. dot. m.in. rozwoju ochrony cennych ekosystemów, gospodarki wodnej WZŚ i klęsk żywiołowych,
- porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Departamentem OŚ Republiki Litewskiej z 24.01.1992 r. o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000 (Dz. U. Nr 229, poz.2313 z 21.X.2004 r.).

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, m. n.:

- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz Protokołem.,
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.),
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.,

- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.).

Ponadto ustalenia planu uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej. Są to między innymi:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 przedstawia cele w zakresie rozwiązań systemowych, wśród których wyróżnia włączenie aspektów ekologicznych do polityk sektorowych, a przede wszystkim do energetyki, przemysłu, transportu, gospodarki komunalnej i budownictwa, rolnictwa, leśnictwa i turystyki, aktywizację rynku na rzecz ochrony środowiska, zarządzanie środowiskiem, udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowisk, rozwój badań i postęp techniczny oraz ponoszenie odpowiedzialności za szkody w środowisku. Dokument ten dostrzega ważną rolę w ekologizacji planowania przestrzennego i użytkowania terenu oraz w edukacji ekologicznej i dostępie do informacji.
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym dokumentach strategicznych, takich jak: „Program zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska województwa dolnośląskiego” czy „Wojewódzki plan gospodarki odpadami województwa dolnośląskiego”. Długoterminowy cel *Programu zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska województwa dolnośląskiego* sformułowano jako „*Harmonijny, zrównoważony rozwój województwa, w którym wymagania ochrony środowiska nie tylko mają istotny wpływ na przyszły charakter regionu, ale również wspierają jego rozwój gospodarczy*”. Generalne cele strategiczne do roku 2015 w zakresie ochrony środowiska:

- poprawa jakości powietrza atmosferycznego (dalsze ograniczanie emisji z zakładów przemysłowych, zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza ze źródeł niskiej emisji i ze źródeł komunikacyjnych);
- zmniejszenie uciążliwości hałasu (komunikacyjnego i przemysłowego);
- przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych i podziemnych i ich ochrona (uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, zmniejszenie zużycia wody, ograniczenie za-

nieczyszczenia spowodowanego niekontrolowanymi spływami powierzchniowymi, podniesienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, zwiększenie małej retencji, ochrona zasób wód podziemnych);

- ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko (uporządkowanie gospodarki odpadami przemysłowymi i komunalnymi);
- podniesienie jakości gleb;
- ochrona zasobów złóż poprzez ich racjonalne wykorzystanie;
- ochrona i wzrost różnorodności biologicznej (określenie zasobów, objęcie ochroną obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, powiększenie zasobów leśnych i zapewnienie ich kompleksowej ochrony, podniesienie różnorodności biologicznej i krajobrazowej, rozwój terenów zieleni w miastach i na terenach wiejskich);
- ograniczenie wystąpień nadzwyczajnych zagrożeń środowiska (poprawa bezpieczeństwa ekologicznego związanego z działalnością produkcyjną przedsiębiorców, zapewnienie bezpieczeństwa przewozu drogowego i kolejowego materiałów niebezpiecznych);
- podniesienie świadomości ekologicznej w społeczeństwie;
- otwarta i dwustronna komunikacja pomiędzy wszystkimi stronami zaangażowanymi w ochronę środowiska;
- uzyskanie pełnej informacji o stanie środowiska.

Niniejszy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego realizuje powyższe cele:

- w zakresie powietrza atmosferycznego – poprzez niedopuszczenie indywidualnych systemów grzewczych – brak zapisu w ustaleniach planu o dopuszczeniu wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej;
- w zakresie hałasu - poprzez wprowadzenie standardów akustycznych, niedopuszczenie zagospodarowania funkcjami wrażliwymi na hałas;
- w zakresie wód powierzchniowych i podziemnych – poprzez zobowiązanie do odprowadzania ścieków komunalnych wyłącznie siecią kanalizacyjną;
- w zakresie gleb - poprzez zobowiązanie do odprowadzania ścieków komunalnych wyłącznie siecią kanalizacyjną;
- w zakresie różnorodności biologicznej – poprzez zachowanie minimum 10 – 15% działki budowlanej na powierzchni aktywnej biologicznie, przeznaczenie obszaru na zieleni parkową;
- w zakresie zagrożeń środowiska – poprzez niedopuszczenie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- w zakresie informacji o środowisku oraz komunikacji pomiędzy wszystkimi stronami zaangażowanymi w ochronę środowiska – poprzez realizację planowania zgodnie z trybem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Projekt zmiany planu dodaje w § 14 ust. 2 punkt 26 w brzmieniu: biura dopuszcza się na nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej obiektu. Pozostałe ustalenia dla terenów pozostają bez zmian. W związku z powyższym przedmiotowa zmiana nie wpływa na realizację celów środowiskowych przez zapisy obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

IX. STRESZCZENIE

Obszar opracowania MPZP, położony na Ostrowie Tumskim, zabytkowym centrum Wrocławia, należy do terenów przekształconych przez człowieka od wielu stuleci. Walorem przyrodniczym tego terenu jest istniejąca zieleni i poprawny stan środowiska. Położone w sąsiedztwie rzeki Odry tereny zieleni w granicach MPZP i jego otoczeniu wspierają funkcję korytarza ekologicznego koryta rzecznej. Projekt planu wprowadza ustalenia planu w zakresie kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu zapewniając dostosowanie nowego zainwestowania do zabytkowego otoczenia. Dzięki realizacji ustaleń planu zyskają wa-

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
obszaru położonego w rejonie Placu Katedralnego i ulicy Św. Józefa we Wrocławiu

lory krajobrazowe Pl. Katedralnego, podniesione też zostaną walory estetyczne zabudowy oraz zieleni urządzonej w granicach planu, co podniesie atrakcyjność całego Ostrowa Tumskiego.

Ustalenia planu ograniczają potencjalne uciążliwości planowanej zabudowy, jednak planowane zainwestowanie może przyczynić się do dalszego pogłębienia przekształcenia klimatu lokalnego, zwiększenia intensywności miejskiej wyspy ciepła, zaburzenia poziomu wód gruntowych i odpływu wód opadowych z terenu MPZP.

Zachowanie istniejącej zieleni oraz wymóg nasycenia terenu zabudowy usługowej zielenią (15% terenu 1U przeznaczono na powierzchnię terenu biologicznie czynnego) przyczyni się do pochłaniania zanieczyszczeń w powietrzu oraz korzystnego kształtowania warunków bioklimatycznych w obrębie terenu zieleni.

Plan uwzględnia w zasadzie ograniczenia i uwarunkowania ekofizjograficzne, wymogi kształtowania krajobrazu, a także istniejące ustawodawstwo szczególne.

Projekt zmiany planu dodaje w § 14 ust. 2 punkt 26 w brzmieniu: biura dopuszcza się na nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej obiektu. Pozostałe ustalenia dla terenów pozostają bez zmian. W związku z powyższym wprowadzone w projekcie zmiany nie mają negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze i pozostają zgodne z uwarunkowaniami zawartymi w opracowaniu ekofizjograficznym.